

SLOVENSKI NAROD.

Izjava vsak dan popoldne, izvzemski nedelje in praznike.

Inserat: do 9 petit vrst á 1 D, od 10—15 petit vrst á 1 D 50 p, večji inserati petit vrsta 2 D; novice, poslano, izjave, reklame, preklici petit vrsta 3 D; poroke, zaroke velikost 15 vrst 30 D; ženitne ponudbe beseda 75 p. Popust le pri naročilih od 11 objav naprej. — Inserat davek posebej.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravnštvo "Slov. Naroda" in "Narodna tiskarna" Knalova ulica št. 8, priljčno. — Telefon št. 304.

Uredništvo "Slov. Naroda" Knalova ulica št. 8, L nadstropje

Tel. 34.

Dopis sprejet na podpis in začasno frankovan.

Rokopisov se ne vrata.

Posamezna številka: v Jugoslaviji vse dni po Din 1—
v inozemstvu navadna dni Din 1, nedelje Din 1.25

Poštnina plačana v gotovini.

"Slovenski Narod" velja:	V Jugoslaviji		V inozemstvu
	V Ljubljani	po pošti	
12 mesecev	Din 216—
6	• 60—	• 72—	• 108—
3	• 30—	• 36—	• 54—
1	• 10—	• 12—	• 18—

Pri morebitnem povračaju se ima daljša naročnina določati.

Novi naročniki naj pošljajo v prvič naročnino vedno po načinu.

Na samo pismena naročila brez pošlatve denarja se ne moremo ozišati.

Radićeve rezolucije in njegovi načrti.

Manifest Radićeve stranke in rezolucije, ki so bile sprejetje na ne-delski skupščini poslanec »Hrvatske seljačke stranke« v Zagrebu, so razočarala vse one, ki so mislili, da krene Radić vendar enkrat na pot realne politike. Zlasti rezolucije so po svoji vsebinski take, da v danih razmerah ni računati s tem, da bi moglo na temelju teh rezolucij priti do sporazuma med Beogradom in med hrvatsko delegacijo, ki danes predstavlja večino hrvatskih volilcev.

Nekatero točke teh rezolucij so vsebinsko take, da vnaprej izključujejo vsak sporazum in ako bi na srbski strani bilo še toliko dobre volje, da se za vsako ceno in pod vsakim pogojem napravi konec neznošnemu hrvatsko - srbskemu sporu, ki resno ogroža že eksistenco celokupne države.

Tako se v peti točki povdinja dobesedno: »Hrvatsko narodno zastopstvo smatra za nicedve in za hrvatski narod neobvezne — torej brez vsake pravne in moralne podlage — vse zakone, naredbe in akte beogradanske vlade na nepreporavnem državnem in narodnem teritoriju Hrvatske, ker so bili vsi ti zakoni, naredbe in akti izdani brez odobrenja hrvatskega državnega sabora, oziroma proti izraziti volji in proti opetovanim protestom hrvatskega narodnega zastopstva, izvoljenega dne 28. novembra 1920. in brez njegovega sodelovanja; končno pa tudi zato, ker celokupni hrvatski narod samo v toliko trpi in posluša beogradske mogočnike, v kolikor to mora storiti ali pod grožnjo uporabe oborožene sile ali pod faktično uporabo te sile. Zlasti proglaša hrvatsko narodno zastopstvo za nicedve in brez vsake pravne obveznosti vse beogradiske zakone o posojilih, ki bi naj obremenjevali tudi Hrvatsko, kakor tudi vse beogradiske zakone, odredbe in akte, s katerimi skušajo beogradski vlastodržci oropati Hrvatsko za njeni državno in narodno imetje in reševati veliko gospodarsko - socialno vprašanje, zlasti vprašanje agrarne reforme proti stoletnim ustaljenim načelom svobodne kmetske zemljiške posesti...«

Radićeva stranka se torej postavlja na stališče, da za Hrvatsko ne veljajo nobeni zakoni, ki v kakršnemkoli oziru gmotno obremenjujejo hrvatsko prebivalstvo. To stališče je tako komodno, obenem pa tudi pretanko demagoško. Motivi so znani,

saj je Radić ljudstvu obljubljal, da mu ne bo treba plačevati davkov v njegovi republike. Ako bi bil Radić dosleden, bi moral negirati veljavnost vseh zakonov sploh, ne samo onih, ki materijalno obremenjujejo tudi Hrvatsko. Ako bi mu bilo da doslednost, bi tudi ne smel priznati volilnega reda za volitve v narodno skupščino, na temelju katerega so bili on in njegovi poslanski tovarisi izvoljeni v parlament. Toda Radić ne samo da priznava ta zakon, marveč celo proglaša, da tvorijo poslanci, izvoljeni na temelju tega zakona, zakoniti hrvatski državni sabor, to je parlament in da so ti poslanci edino poklicani legalni reprezentanti hrvatskega naroda.

Ta nedoslednost seveda Radića prav tako malo moti, kakor v zvezi s tem absurdnost, da v isti sapi v IV. točki slovesno izjavlja, da smatra »današnje skupne mednarodne meje SjS v sedanjih evropskih razmerah za najugodnejši politični okvir tako s stališča hrvatskega, kakor evropskega in svetovnega.«

V tej svoji nekonsekventnosti, o kateri ne vemo ali jo narekuje lahkomiselnost ali priskrenost, ugotavlja Radić v VII. točki, da smatra to hrvatsko narodno zastopstvo, ki je bilo, kar znova podprtano, izvoljeno na podlagi volilnega reda za narodno skupščino celokupne kraljevine SHS, »v skladu z novim javnim pravom Evrope in sveta za ponovnoma ravnopravno vsakemu parlamentu.«

Dasi torej Radić priznava del zakonov kraljevine SHS za veljavne ter s tem implicite tudi priznava pravostenom protestom hrvatskega narodnega zastopstva, ki ga je ustvaril dne 1. decembra 1918. med kraljevino Srbijo in delegati »Narodnega večja sklenjeni sporazum, vendar proglaša se danjo vlado in upravo v kraljevini SHS za — »uzuracija, ki bi že zdavna izzvala revolucijo, domačo vojno in tujo intervencijo, ako bi tege ne preprečila »splošna politična zrelost hrvatskega naroda in njegova izredna politična organizacija.«

Na eni strani se potem takem postavlja Radić na stališče, da je stanje, ustvarjeno 1. decembra 1918., pravoveljavno, na drugi strani pa proglaša, da tvorijo poslanci »Hrvatske republikanske seljačke stranke«, izvoljeni pri skupščinskih volitvah dne 18. marca, »hrvatski državni sabor«, ki da je edini suvereni činitelj na Hrvatskem. In da ni tega »državnega sabora« tudi formalno pro-

glasil za edinega suverena na Hrvatskem, utemeljuje Radić s tem, »da bi tako proglašitev v današnjih razmerah lahko dovedla do domače ali državljanske vojne, kar bi bilo še strašnejši zločin in še večje zlo, kakor mednarodna vojna.«

Ne glede na zmedenost nazorov, ki so nanizani v Radićevih rezolucijah, je eno, kar se vije kot rdeča nit skozi vse njegove enunciacije, — namreč težnja, hrvatske pokrajine docela odcepiti od države in iz njih ustvariti suvereno, od nikogar odvisno hrvatsko republiko.

Ta svoj načrt bi Radić raje izvedel danes nego jutri. Ako se danes v tem oziru še pomislja in ako se še ne more odločiti za usodepolni udar, ni to smatrati za kolebanje, ker mu nedostaja morda resne volje za to, marveč ker se »v danih razmerah« boji, da bi se njegova akcija danes še ne posrečila. Samo za to ga je danes še strah »domače ali državljanske vojne.« Ko opravi čas svoje dela, ko bo z njegovimi idejami podminirana tudi — vojska, ne bo Radić niti trenutka več kolebal, marveč bo z vso odločnostjo izvedel svoje osnove, katerih glavni cilj je, da razbije državo, ki jo je rodila svetovna vojna.

Radiću se je sedaj pridružil tudi dr. Korošec, ki je včeraj slovesno priseljal na njegovo zastavo.

Situacija je s tem postala docela jasna: zdržujejo se vsi elementi, ki niso nikdar hoteli naše države, in se pripravljajo k skupnemu odločilnemu offensivu, da razbijajo našo ujedinjeno kraljevino ter zgradi na njenih razvalinah »seljačko republiko« na Hrvatskem. V Sloveniji pa lindovlado no milosti njegove svetosti rimskega papeža.

Kaj stori vzprisko tega kritičnega položaja vlada, kaj ukrejejo stranke, ki jim je ujedinjena Jugoslavija ideal vsega mišljenja, čustvovanja in delovanja?

Na koncentracijo vseh razkrojnih sil je treba odgovoriti s koncentracijo vseh onih, ki ljubijo to državo, ki jo hočejo imeti velik in močno, ter z energično protiaktivijo proti vsem državi sovražnim elementom.

ZA VIDOVĐANSKO USTAVO

— Beograd, 28. marca. (Izvir.) V poletnih krogih je opaziti, da se Pribišević polagoma približuje radikalom. Pribišević forsira v javnosti gotove vesti. Nekateri naglašajo, da se bodo eventualne volitve vršile pod gesлом: »Za vidovđansko ustav!« Skupina Ljube Davidovića je odločno proti vsakemu sodelovanju z radikalimi.

Wethermill je stal molč. Nato pa je kratko odvrnil:

»Nič, prav nič.« In šel je naprej.

Toda smeh je ostal na licu Helene Vauquier. Kaj so hoteli vsi od gospe Dauvray? To je vedela prav dobro. To je ona sama hotela — z drugimi stvarmi. To je bil denar — vedno denar. Wethermill ni bil prvi, ki je iskal milosti v očeh gospe Dauvray potom njene ljubke spremiščevalke. Vauquier je prišla domov. S svojim pogovorom ni bila nezadovoljna. Wethermill je molč dolgo, predno je zatrla utis njenih besed. Pričela je, da je par dni pozneje in bolj odkrito. Nakupovala je v Rue du Casino, ko je šel mimo. Vstavil se je sam in jo nagovoril. Helena Vauquier je napravila resen in spoštiljiv obraz. Toda srce ji je utripalo od veselja. Prišel ji je nasproti.

»Monsieur,« je rekla, »ne greste po pravi poti.« In spet je čuden smeh razsvetil njen obraz. Gospodična Cellia straži gospo Dauvray in ne daje ljudem prilike, da bi postala gospa radodarna.«

»O,« je reklo Wethermill počasi. »Ali res?

In obrnil se je in šel ob strani Helene Vauquier.

»Ne govorite nikoli o bogastvu gospe Dauvray, monsieur. Če si hočete pridobiti naklonjenost gospodične Cellje. Mlada je, a pozna svoj svet.«

Čiščenje v italijanskem fašizmu

Četrto obletnico ustanovitve fašizma so proslavili 25. t. m. po vseh glavnih mestih Italije na precej slovesen način. Glavna slavnost je bila v Rimu v gledališču »Adriano«. Občinstvo vse polno — ministrskega predsednika Mussolinija pa ni bilo blizu. Poslal je pismo na poslance Farinaccija, katero se je prečitalo zmagom. Mussolini pravi, da ga vladni posli ovirajo udeležiti se spominske svečanosti. Zato pooblašča Farinaccija, da sporoči skupščini, da čakajo fašizem sedaj po dobljeni zmagi nove velike naloge in morda tudi nove, še večje borbe. V svrhu zmage treba obleči s ponosno ponižnostjo spokorno srajco discipline.

Poslane Farinacci je razvila potem genezo in misijo fašizma, nagnajoč, da jih je bilo 23. marca 1919 le malo, ki so se lotili dela. Tukrat so bili štrajki na dnevnem redu, kombatentom so se smeiali na ulicah, oficirje so preteplali in invalidi zasmehovali. Rdeči teror je zavladal povsodi. Boljševska blaznost je bila oprijela italijanskega ljudstva in Italijani so stali brez moči proti tej degeneraciji. Boljševizem, prihajajoč z višine, iz vlade same, se je razširil niz dol in lahko zajel široko mimo. V imenu Ljenina je bilo dovoljeno vsakemu nasilstvu in zdelu se je že, da je italijansko ljudstvo pozabilo na veliko zmago in zgubilo vsako čustvo lojalnosti in domovinske ljubezni. Niso mogli več prenašati tega, zato so se zbrali pod geslom »Ali smrt ali slava!« Fašizem je naraščal in izvršil veliko vzgojevalno delo. Socijalistična laž ni mogla več dolgo trajati. 14. aprila 1919 se je izvršila polastičev »Avantija«. Fašisti so morali izpolnjevati žalostno ali potrebno delo. Morali so se boriti proti proletariatu, ki je bil pijači napovedi, seveda niso nastopali proti njemu iz sovraštva, marveč iz velike ljubezni, da ga odvrnejo od prepada, v katega bi padel z vsem narodom vred. Pod fašistovsko silo je prišla tudi vlada, ki je pozabila na svojo dolžnost in je ljubimka z notranjimi sovražniki. V nadaljnem poteku fašizma je prišlo do odločitve v Neaplju. Tako ima Italija danes razsodno in močno vlado. Italija je krepka v svoji notranjosti in zunanjosti svet jo spodbuja. Danes ni treba hoditi našim politikom jokajo po inozemstvu, marveč povsod nastopajo imenom domovine, izražajoč čustvo močne armade, t. j. armade 300.000 črnih

O denarju ji nisem govoril, je dejal Wethermill, nato pa se je glasno nasmejal. »Toda zakaj ste si mislili, da si jaz — ravno jaz med vsemi moškimi — želim denarja?« je vprašal.

In Helena mu je spet zagonetno odgovorila.

»Zal mi je, če nimam prav, monsieur, toda vi bi mi mogli pomoč,« je rekla s poniznim glasom in pustila Wethermilla, ki je stal kot ukovan v tla.

Predlagala mu je dobček — kakšna neznamnost! Predlagala mu je dobček — kakšna vrednost! V tej smeri so hitele Wethermillove misli. Bil je v brezupnem denarnem položaju, med tem ko je bil v očeh ljudi svetovni mož. Igral je vedno za visoke svote in tako mu je vedno manjkalo denarja. Svoje patente pravice je bil že zdavnaj zastavil. Lenih ni bil, nevedno občinstvo ga ni zmanj smatralo za velikega moža. Imel je res nekaj ženjalnega na sebi in je to vneto gojil. Toda čim bolj je delal, temraje je imel veselje in izvanrednosti. Bil je bistromen in ljubim v občevanju in popularen v višji družbi kakor tudi med pustolovci. Hotel je stat in vsaki strani z eno nogo. Da je bil sedaj v brezupnih denarnih stiskah, je menda spoznala edina Helena Vauquier v Aixu in sicer iz enega samega dejstva. Wethermill jo je vprašal enkrat pozneje, ko sta se bolje poznala, po čem je spoznala, da je bil v stiskah.

A. E. W. Mason:

KLIC NA POMOČ.

Roman.

Dobro v glavnih stvareh življenja, tako je treba to razumeti. Živila je bila v lahkoživem svetu. Značaji njene okolice je niso posebno vznemirjali, ostala je nepokvarjena. Ljubila je bakaratne sobane. To so bile malenkosti in je niso zanimale. Ljubzen je ni spremenal v puristanko. Toda gotove stvari so mučile njeno dušo. Za enkrat obisk v montmartreskem restavrantu in seanse. V resnicu je menila, da je teh enkrat konec, kajti gospo Dauvray so zahavale bakaratne sobane, lepotu mesta in okolice. Celija je njeni misli obrnila drugam, proc od seans. V vili Rose še niso imeli nobene seanse. In tu bi se tudi nobena ne bi bila vršila, če ne bi bilo Helene Vauquier.

Nekega večera namreč, ko je šel Harry Wethermill dol iz Cercle-a v vilu des Fleurs, ga je nek ženski glas nagovoril od zadaj.

»Monsieur!«

je poslala Italiji usoda, toda njegova volja, čeprav je ogromna, vendar ne zadošča, ako ne dobiva potrebnega prizva med Italijani.

Ko je govornik končal, je bila prečitana nova brzovajka predsednika Mussolinija. Ta pravi, da so bile fašistovske borbe velike, zato je več tudi zmaga. Nihče ne more ogrožati te zmage, razven onih fašistov, ki se še niso uklonili železni disciplini, marveč nadaljujejo blazno nejunaško pot nezakonitosti, katero pa hoče Mussolini z vso odločnostjo odpraviti, ker omadežeje čistost fašizmu in škoduje narodovi bodočnosti.

Tako moč torej uvesti Mussolini radikalno čiščenje in fašizmu, gotovo zato, da bo toliko lažje vršil svoje delo, katero si je postavil, kakor meni, v korist velike Italije. V italijanski politični javnosti pa narašča istodobno tok, ki sill na splošno legalno pot tudi ministrskega predsednika, kačeremu je milanski »Corriere della

Sera« pred kratkim očitno povedal, da fašistovska vlada ne bo trajala večno, marveč da mora priti Italija zoper do svojega rednega parlamenta, kar da je zelo nujno potrebno. Omenjeni list je rekel, da je nalog, katero ima izvršiti Mussolini, tale: Postaviti na solidno in granitno bazo liberalno državo z vsemi pravicami in dolžnostmi do vseh državljanov, tako do večin kadar do manjšin. Treba vzpostaviti normalno parlamentarno funkcijo. Radi tega je bil »Corriere« zelo hudo napaden in fašistovsko glasilo ga je uvrstilo celo med izdajalce domovine. Povedal pa je list le nekaj, da cesar gotovo pride Italija prej ali slej, ker blazno je misliti, da bi takia država kakor je Italija, ostala dolgo časa brez rednega parlamenta in bi imela v njej vlado v svojih rokah samo gotova skupina ljudi s polnim pooblastilom. Sedanje stanje je epizoda, ki se mora umakniti parlamentarnemu trajnemu redu.

KLERIKALCI SO SE PRIJRUŽILI RADICU.

ZAHTEVAJO REVIZIJO USTAVE IN POPOLNO AVTONOMIJO SLOVENIJE. — SO TUDI ZA REPUBLIKO!

— Zagreb, 28. marca. (Izv.) Včeraj je prispel v Zagreb predsednik Slovenske ljudske stranke dr. Ante Korošec v spremlju dr. Hohnjeca, prof. Sušnika in glavnega urednika »Slovenca« Frana Smodej a. V Zagrebu so bili dalej navzoči zastopniki Jugoslovenske muslimanske organizacije iz Sarajeva, predsednik dr. Mehmed Spahov in poslanik Husein Alić, dr. Štefija Behmen, Hanžlja Ajnović ter glavni stranki tajnik dr. Mahmud Behmen.

Predsednik SLS dr. Korošec je že dopoldne imel tajno konferenco z voditeljem Hrvatske republikanske seljačke stranke Stjepanom Radičem.

Popolnje od 17. do 19.30 pa je bil plenarni sestanek dr. Korošca, dr. Spahov in Radica v Radicevi vili na Hercegovaški cesti. Sestanek se je vršil v največji tajnosti.

O tem sestanku je uspelo vašemu dopisniku doznati nekatere konkretno sklepe oziroma nekatere informacije o stališču SLS napram Radicevi stranki. Nepobitno je dejstvo, da je Korošec popolnoma na strani Radicev, obenem pa še skuša v Beogradu dosegli gotove koncesije.

Na sestanku je bil dosežen sporazum o skupni kooperaciji Radicev, Jugoslovanske muslimanske organizacije in SLS.

Dr Korošec je v imenu Slovenske ljudske stranke preciziral stališče in izjavil, da današnje politične prilike, kakor so danes v Beogradu, niso več iste, kakor so bile pred dvema letoma, ko je on sam bil udeležen v vladi. On (dr Korošec) popolnoma odobrava politiko z. Stjepana Radicev in se mu namerni pridružiti. Danes (27. t. m.) prvikrat naglaša stališče, da SLS ne zahteva samo revizije ustave, marveč tudi popolno avtonomijo Slovenije, naravno v okviru današnje države.

Avtonomija in revizija sta glavno. Forma vladavine, republikanska ali monarhična, je postransko, to je paralelna. Danes je slovenski narod mnogo bližji hrvaškemu narodu, kakor pa srbskemu. Vsled tega je tudi povsem utemeljeno, da pride med zastopniki hrvaškega naroda in slovenskimi politiki do skupne kooperacije, do skupne

— Zagreb, 28. marca. (Izv.) Dr. Ante Korošec je sноj z delegacijo SLS odpotoval v Ljubljano.

NEVZDRŽLJIVOST POLITIČNE SITUACIJE.

RADIKALNA STRANKA PRED ODLOCITVJO. — Vprašanje NOVIH VOLITEV. — VAZNA SEJA MINISTRSKEGA SVETA.

— Beograd, 28. marca. (Izv.) Polna situacija je tekom včerajšnjega dneva prešla v fazo resnosti in kritičnosti. Vodilni radikalni krogci, ki so dosegli popolnomo molčali in se izogibali vsaki definitiivni izjavi o rešitvi perečih notranjepolitičnih vprašanj, so tekom včerajšnjega dneva izstopili kolikor toliko iz svoje rezerve in so podali jasne izjave o stališču radikalne stranke napram Radicevi akciji. Dosegaj radikali niso podajali nikakih izjav v pogledu Radicevega republikanskega stališča, kakor tudi ne glede kooperacije med Radicem, dr. Korošcem in dr. Spahom. Včerajšnji dan pa je bil v vsakem oziru zelo značilen glede preseje nadaljnega razvoja političnih razmer v naši državi.

Pokrajinski namestnik za Hrvatsko in Slavonijo je prispel zoper v Beograd ter je zelo obširno in detailirano poročal vladu o Radicevi akciji in o resolucijah nedeljske Radiceve skupštine. Živahnih političnih komentarjev pa je povzročilo tudi dejstvo, da je včerajšnji ministrski svet sklenil, da pripade Srem v finančno administrativnem oziru pod novosadsko delegacijo ministrstva Ilanc. Ta sklep ministrskega sveta je dalekosežen in ima kolikor toliko ne samo administrativen, marveč tudi političen značaj.

V političnih krogih pa se daje čim bolj lansira mnenje, da bodo potrebe nove volitve, ki se imajo izvršiti meseca avgusta t. l. Vsi politiki naglašajo

povzročile v radikalnih krogih, da so začeli odločno nastopati. Neki ugleden radikalni minister je Vašemu dopisniku izjavil, da so Radiceve resolucije blodna mešanica, da Radič zoper ponavlja svoje stare politične ekse.

Glede stališča radikalne stranke nam Radicevi republikanskoautonomistični akciji je zelo znaten današnji članek »Samouprave«. Članek ugotavlja, da se v Radicevih resolucijah kultivira ideja, ki so naravnost naperjene proti državnemu in narodnemu edinstvu. Če bi poskus, ustanoviti Radič-Korošec - Spahov blok, upel, ima ta blok na razpolago 110 poslavcev, dočim razpolaga radikalna stranka s 122 poslanci. Ključ politične situacije se po končanih zagrebških konferencah več ne nahaja v Zagrebu, marveč v Beogradu. Radikalna stranka je za narodno in državno edinstvo in ne bo nikdar dovoljila, da bi se zrušili temelji naša skupne domovine. Popolnoma definitiv-

no precizirani sklepi radikalne stranke niso znani, toda iz razlogov in enuncijacij radikalnih politikov je popolnoma z gotovostjo konstatirati, da je radikalna stranka pripravljena braniti državno in narodno edinstvo in vidovdansko ustavo.

Z ozirom na pereča politična vprašanja je ministriški svet včeraj sklenil, da podaja minister pravde dr. Laza Marković dnevno zastopnikom tiska kratka informacijska politična poročila.

Za presojo kritične politične situacije je tudi velevažno, da so začeli že radikali sami forsirati nove volitve, ker upočevaljajo, da je sporazum z demokratično nemogoč. Kombinacija z ostalimi strankami pa absolutno ne morejo priti v razmišljanje. Vsi priznavajo, da je sedanja situacija zelo težavna in nevzdržljiva in daje edini izvod — nove volitve, ki bi se imele vršiti v mesecu avgusta.

Politične vesti.

= Poročilo opatijske delegacije vlad. Danes dopoldne prispe v Beograd predsednik jugoslovenske delegacije v opatijski paritetni komisiji dr. R. R. R. in takoj poroča vladu o doseženih uspehih. Iz Rima došpe v Beograd naš poslanik Antonijević. Italijanski poslanik na našem dvoru Negrotti pa je danes zjutraj odpotoval v Rim, da poroča rimski vladu v detailih o jugoslovenskih predlogih glede reškega pristopništva. Beogradsko vlado je splošno prepričana, da pride tekmo na dajniki pogajanj v Opatiji do zadovoljive rešitve reškega problema.

= Ljuba Jovanović šef radikalne stranke. Nekateri beogradski listi javljajo, da postane Pašićev naslednik v radikalni stranki Ljuba Jovanović, ki že sedaj vodi tekoči klubove posle in je stvarno šef radikalne stranke.

= Iz zunanjepolitične službe. Radi bolezni je odšel pooblaščeni minister Ljuba Nešić na daljši dopust na otok Hvar. Njegove posle začasno vodi Čurčić-Marković.

= Nemci izgajajo češkoslovaške državljane iz Nemčije. Vlaki, ki prihajajo iz obmejne železniške postaje Broda nad Lesi v Domažlici, pripeljejo vsak dan več češkoslovaških družin, ki so meni nič tebi nič izgnane iz Bavarške ali pa iz drugega vzroka primorane pobrati sila in kopira ter odpotovati iz Nemčije, kjer so cela desetletja živeli in se pošteno živili z delom svojih rok. Pred nekaj dnevi je prispeval v Domažlice izgnana družina, ki je celih trideset let (!) bivala v Augsburgu. Izgnanci pripovedujejo, da je zadnji čas Čehom prepovedano prodajati živila in da se učitelji po šolah nespodobno izražajo v češkoslovaški republiki ter hujšajo proti češkoslovaškemu narodu.

= V slovanskih državah se v najlepšem miru živi na tisoče Nemcev, niti las se ne skrivi nobenemu, a vso to slovansko miroljubnost plačuje Germani s pregnanjem slovanskih družin. No, nehvaležnost je plačilo sveta.

= Podkarpatska Rusija pribeljala beguncem. Užgorodski »Sloven« piše v uvodnem članku, da je Podkarpatska Rusija postala pribeljala beguncem, kaj je kar na tisoče. Ukrainski ruski pritok je idejno utemeljen. Ta del priseljencev se bojuje v inozemstvu za svoje narodne in politične ideale. Vse kaj drugega pa je pritok, ki ima svoj izvor v madžarski republiki. To so vam po veliki večini sami zloglasni živili: lopovi, tatovi in klateži, ki izvajajo v češkoslovaški republiki protidržavno delovanje.

= Makedonski glas o Solunu. Organ makedonskih emigrantov »Nezavisima Makedonija« priobčuje separatični članek o solunskem vprašanju, v katerem očita beogradski vlad zahrneno politiko napram Makedoniji. Po grškem porazu je začela Jugoslavija sondirati v Atenah tla za solunsko pristanišče. Za jugoslovensko - bolgarske odnose je merodajno stališče srbskih listov, ki šepetajo Bolgariji: »Niti ti brez nas ne dobis Dedeagac, niti mi brez tebe Soluna. Da bomo bratje — vam Trakijo, nam pa Makedonijo.« Solun, ki ni niti srbski, niti grški, niti bolgarski, marveč samo makedonski, bo povzročil med zaveznički na balkanskem polotoku nove zapletitve. Sporazum balkanske diplomacije glede Soluna in Makedonije je sporazum med uzurpatorji, ki se pripravljajo na nezakonito zapanje. Srbi hočejo morje. Hočejo svobodno dlati in gledati brez zapake v zunanjji svet. V imenu te zahteve so si prisvojili vardarsko dolino in pripravljajo novo vojno za Solun. Poleg tega hočejo uničiti vse, kar je makedonskega, ker smatrajo to za oviro pri udejstvovanju svojega načrta. Toda če žele Srbija res svobodno morje in obrežje, ki bo zanje varno in prijetljivo kakor svoje, če hočejo, da bo ob Vardaru tihlo in mirno, nai si zapomnijo, da jim lahko samo Makedonija garata ta mir in varnost. Ne Makedonija pod njihovim in grškim jarmom, marveč neovisna, svobodna Makedonija. — Tako zvemo, da je Solun grav-

zaprav makedonski. Kdaj neki bodo makedonski emigranti povedali, da imajo tudi svojo mornarico. Uboga Jugoslavija! Tako je majhna, pa se ji obeta več in bolj neovisnih republik kot jih premorejo Združene države.

= Delovanje boljševikov na Balkanu. Ko je bila dosežena ostavka znanega boljševiškega agenta Koreskova, so se začela z bolgarsko vlado pogajanja glede prihoda v Bolgarijo pooblaščenega sovjetskega zastopnika. V zadnjem času se opaža bolj intenzivno delovanje bolgarske komunistične stranke, ki je dobila iz Moskve direktive, naj poostri nezadovoljnost napram vlad in povzroči v državi komunistično gibanje. 14. marca je prispel iz Moskve v Sofiju član osrednjega izvrševalnega odbora, ki uživa pri sovjetu ljudskih komisarjev velik ugled. Pod njegovim predsedništvom se vrše v prostorih sovjetske misije v Sofiji neprestano nekaka povestovanja in on osebno daje direktive glede bodočega delovanja. Kot rezultat boljševiškega delovanja pričakujejo v kratkem ostavko sovjetskega poveljnika mesta Canova, ki je boljševike oviral in razkrinkal celo vrsto ropov, požigov in ubojev — delo komunistične organizacije, ki je hotela diskreditirati vlad. V ruskem tajnem vojaškem oddelku deluje polkovnik Anisimov, ki ima s svojimi agentami namen, dezorganizirati ruske kadre v Srbiji. 11. in 14. marca je poslala makedonska komunistična skupina v Kustendil 3 zavojni komunistični organizacijam v onih krajih, ki so se po vojni spojile s Srbijo. Te organizacije so dobitne naloži, pospešiti delovanje v pogledu propagiranja nezadovoljnosti napram jugoslovenski vlad. Poleg tega urada »Zvezre vrnite v domovino«, naši Širijo vesti o znamenem trošenju srbskega narodnega imetja v prid ruskim beguncem s tem, da bi vladu znašala te stroške, istočasno pa naj bi komunisti v polni meri izkoristili gmotne neprilike ruskih beguncov na ta način, da izvajajo preprič med njimi in Srbji in jih vabijo v bojno organizacijo komunistične stranke. Vodstvo komunističnega delovanja v kraljevini SHS ima svoj dežel v Sofiji. Kot voditelji nastopajo: bivši general in neoficielni vodja centralnega urada »Zvezre vrnite v domovino«, Semenov, predsednik glavnega urada sovjeta narodnih komisarjev za balkanske države Leontij Trofimović, ki je komunist, star emigrant in uživa v komunistični stranki velik ugled. Končno še dva strokovnjaka za nadzor nad protiboljševiškimi organizacijami, Blohin in Dobrčik, ki sta kot tajna agenta na službi bolgarske policije. V spletu se opaža v zadnjem času precej živahnih komunističnih organizacij v onih krajih, ki so se po vojni spojile s Srbijo. Te organizacije so dobitne naloži, pospešiti delovanje v pogledu propagiranja nezadovoljnosti napram jugoslovenski vlad. Poleg tega urada »Zvezre vrnite v domovino«, Semenov, predsednik glavnega urada sovjeta narodnih komisarjev za balkanske države Leontij Trofimović, ki je komunist, star emigrant in uživa v komunistični stranki velik ugled. Končno še dva strokovnjaka za nadzor nad protiboljševiškimi organizacijami, Blohin in Dobrčik, ki sta kot tajna agenta na službi bolgarske policije. V spletu se opaža v zadnjem času precej živahnih komunističnih organizacij v onih krajih, ki so se po vojni spojile s Srbijo. Te organizacije so dobitne naloži, pospešiti delovanje v pogledu propagiranja nezadovoljnosti napram jugoslovenski vlad. Poleg tega urada »Zvezre vrnite v domovino«, Semenov, predsednik glavnega urada sovjeta narodnih komisarjev za balkanske države Leontij Trofimović, ki je komunist, star emigrant in uživa v komunistični stranki velik ugled. Končno še dva strokovnjaka za nadzor nad protiboljševiškimi organizacijami, Blohin in Dobrčik, ki sta kot tajna agenta na službi bolgarske policije. V spletu se opaža v zadnjem času precej živahnih komunističnih organizacij v onih krajih, ki so se po vojni spojile s Srbijo. Te organizacije so dobitne naloži, pospešiti delovanje v pogledu propagiranja nezadovoljnosti napram jugoslovenski vlad. Poleg tega urada »Zvezre vrnite v domovino«, Semenov, predsednik glavnega urada sovjeta narodnih komisarjev za balkanske države Leontij Trofimović, ki je komunist, star emigrant in uživa v komunistični stranki velik ugled. Končno še dva strokovnjaka za nadzor nad protiboljševiškimi organizacijami, Blohin in Dobrčik, ki sta kot tajna agenta na službi bolgarske policije. V spletu se opaža v zadnjem času precej živahnih komunističnih organizacij v onih krajih, ki so se po vojni spojile s Srbijo. Te organizacije so dobitne naloži, pospešiti delovanje v pogledu propagiranja nezadovoljnosti napram jugoslovenski vlad. Poleg tega urada »Zvezre vrnite v domovino«, Semenov, predsednik glavnega urada sovjeta narodnih komisarjev za balkanske države Leontij Trofimović, ki je komunist, star emigrant in uživa v komunistični stranki velik ugled. Končno še dva strokovnjaka za nadzor nad protiboljševiškimi organizacijami, Blohin in Dobrčik, ki sta kot tajna agenta na službi bolgarske policije. V spletu se opaža v zadnjem času precej živahnih komunističnih organizacij v onih krajih, ki so se po vojni spojile s Srbijo. Te organizacije so dobitne naloži, pospešiti delovanje v pogledu propagiranja nezadovoljnosti napram jugoslovenski vlad. Poleg tega urada »Zvezre vrnite v domovino«, Semenov, predsednik glavnega urada sovjeta narodnih komisarjev za balkanske države Leontij Trofimović, ki je komunist, star emigrant in uživa v komunistični stranki velik ugled. Končno še dva strokovnjaka za nadzor nad protiboljševiškimi organizacijami, Blohin in Dobrčik, ki sta kot tajna agenta na službi bolgarske policije. V spletu se opaža v zadnjem času precej živahnih komunističnih organizacij v onih krajih, ki so se po vojni spojile s Srbijo. Te organizacije so dobitne naloži, pospešiti delovanje v pogledu propagiranja nezadovoljnosti napram jugoslovenski vlad. Poleg tega urada »Zvezre vrnite v domovino«, Semenov, predsednik glavnega urada sovjeta narodnih komisarjev za balkanske države Leontij Trofimović, ki je komunist, star emigrant in uživa v komunistični stranki velik ugled. Končno še dva strokovnjaka za nadzor nad protiboljševiškimi organizacijami, Blohin in Dobrčik, ki sta kot tajna agenta na službi bolgarske policije. V spletu se opaža v zadnjem času precej živahnih komunističnih organizacij v onih kraj

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 28. marca 1923.

— Redna načelstvena seja Narodno - napredne stranke se vrši v sredo 28. marca t. l. ob 20. v uredniški prostorih »Slov. Naroda«. Ker je dnevni red tako važen, je prisotnost vseh nujno potrebna.

Tajništvo.

— Ofenziva proti državi in ujednjenu. Poročila, ki so nam danes došla iz Zagreba, pravijo, da je klerikalna stranka z vihajočimi praporji prešla v tabor predstavnika »Človečanske republike« Stjepana Radića. S tem je klerikalna stranka pokazala, da je bila njena borba za avtonomijo Slovenije samo prazna fraza, preračunjena v to, da nameče peskav v oči nerazsodnim ljudskim masam, dočim gre dejanski klerikalni stranki, kakor Radiću, samo za to, da razbijte ujedinjeno Jugoslavijo ter postavi na njenem mesto poleg Srbije in hrvatske seljačke republike, ako ne docela samostojno, pa vsaj na polodvisno slovensko državico, v kateri bi bili absolutni gospodarji klerikalci. Doslej so klerikalci skrbno prikrivali svoje karte in niso nikdar izdali pravih ciljev, ki jih zasleduje njihova politika. Sele izid skupščinskih volitev jih je osokolil, da so sedaj razkrili svoje načrte in jasno označili, kam so usmerjene vse njihove politične težnje. Očvidno se čutijo sedaj dovolj močne, da lahko brez bojazni in brez škode dajo javnosti vpogled v svoje karte. No, nam se zdri, da so vendar le še prezgodaj odkrili svoje prave težnje in svoje končne cilje. Kakršna je situacija sedaj namreč, ni misliti na to, da bi mogel duumvirat Radić-Korošec v doglednem času postati gospodar položaja in prevzeti v svoje roke usodo naše države. Na temelju zahtev, ki jih postavlja Korošec in Radić, je izključen vsak sporazum z Beogradom in srbskim delom našega naroda. Na pragu so torej nove volitve in morda še tudi kaj drugo, a pri novih Filipih bo, o tem smo trdno prepričani, tudi konec glorijs vseh oih elementov, ki jim je cilj razkroj in razpad Jugoslavije.

† Dr. Karel Verstovšek. Kakor je bilo pričakovati, je včeraj zvečer po dolgi mučni bolezni v Mariboru umrl dr. Karel Verstovšek, bivši državni in deželnji poslanec pod Avstrijo, dolgoletni štajerski deželnji odbornik in nazadnje v Jugoslaviji poverjenik za uk in bogočastje. Pokojnik je bil rojen leta 1871. v Velenju pri Šoštanju. Gimnazijo je posečal v Celju, filozofske študije pa je dovršil na vseučilišču v Gradcu. Bil je član akademičnega društva »Triglav« in nekaj časa tudi njegov predsednik. Kot akademik je bil odločno na prednega nuišnjenja. Po končanih študijsih je bil imenovan za suplenta in kasneje za profesorja na gimnaziji v Mariboru. Življenske razmere so ga tu prisile, da se je izneveril svojim mladiniškim idealom ter prestopil v klerikalni tabor. V klerikalni stranki si je kmalu pridobil velik vpliv in ugled, tako po svojih sposobnostih in izredni delevnosti, kakor tudi z bog tegu, ker je tej stranki v istem času na Štajerskem zelo primanjkovalo sposobnih in inteligentnih delavcev. Ker je bil intimen prijatelj dr. Korošca, mu ni bilo težko v najkrajšem času zasesti ugledno pozicijo v klerikalni stranki. Izvoljen je bil za državnega in deželnega poslanca. Po smrti Frana Robiča je postal njegov naslednik tudi v Štajerskem deželnem odboru. Za časa vojne je v dunajskem parlamentu z vso vnemo podpiral politiko »Jugoslovenskega kluba« in njegovega predsednika dr. Korošca. Ob prevratu je prevzel predsedstvo narodnega sveta v Mariboru in je kot tak imenoval takratnega majorja Maistra za generala ter mu izročil vse vojaške posle v Mariboru in na meji. Z vnočem in navdušenjem se je Maister nato lotil naloge, da zasigurja Maribor Jugoslaviji, kar se mu je tudi v polni meri posrečilo. Del zasluga, da so srečno uspeli vsi Maistrovi načrti, pripada torej tudi pokojnemu dr. Verstovšku. Ko se je v Ljubljani sestavila prva narodna vlada, je dr. Verstovšek prevzel posle poverjenika za uk in bogočastje, katero službo je opravljalo tudi v času, ko je bil deželnji predsednik dr. Brejc. Ko je padla Brejčeva vlada, se je vrnil v Maribor, kjer se je posvetil, daže že težko bolan, podrobnejšemu strankarskemu delu. Tu je bil izvoljen tudi v občinski svet, kateremu je pripadal do zadnjega. V zadnjem času se je njegovo zdravstveno stanje tako poslabšalo, da ni bilo zanj več rešitve. Včeraj ga je smrt rešila vseh muk in trpljenja. Dasi je bil naš politični nasprotnik, vendar mu ne moremo odreči priznanja, da je bil izredno delaven mož, poln navdušenja za narod, iz katerega je izšel, mož, ki je tudi kot strankar na službenih svojih mestih vedno skušal nastopati nepri-stransko in objektivno. Bodil mu ohra-njen prijazen spomin.

— V soboto dne 30. marca ob 20. uri se vrši v dvorani državne ruske predavanje N. Iezerska zadeva smislaščice.

— Predavanje dr. Ivana Žmavca, univ. profesorja in odpolanača Masarykove akademije dela v Pragi, se je vršilo v torek ob 6. zvečer v veliki dvorani našega vseučilišča. Namen tega predavanja je bil, vzbudit tudi v Ljubljani zanimanje za velike cilje Masarykove akademije, da bi sčasoma ustvarili tudi na slovanskem jugu slično kulturno institucijo, ki bi bila v stiku s českoslovaško. Predavatelj je govoril o nujni potrebi našega časa, da se politično delo za obstoj in razvoj človeške družbe v posamnih edinicah kulturno in etično poglobi. Poudarjal je veliko resnost sedanega časa, ki se ne more več gibati v smeri povojnih razdrapanih razmer. Potreba je v tem smislu depolitizacija človeške družbe v smeri resnega, vstrajnega dela in organizacije vseh pripomočkov za gospodarski in kulturni napredok narodov. Debate so se udeležili gg. dr. Lončar, dr. Beneš, dr. Hinterlechner in drugi. Dr. Žmavc bo predaval tudi v Zagrebu v društvu inženirjev in arhitektov o isti temi. M.

— Zelezničarjem! Po shodi dne 16. t. m. je Zveza jugoslovenskih železničarjev po svojem Centralnem odboru v Beogradu v ministrstvu saobraćaja napravila ponovno korake za izvedbo izenačenja draginjskih dokladov. Vlada je sklicala sejo finančnega odbora za 29. t. m., ki naj bi izenačenje odobrila. Razen tega smo poslali centralnemu odboru dne 24. t. m. tole brzojavko: »Centralni odbor Beograd. Intervenirajte ministra saobraćaja, da odredite na račun izenačenja izplačilo še pred velikočno. Brzojavite najkasneje do torka Korošec.« Danes v sredu zjutraj smo dobili tale brzojavni odgovor: »Zveza jugoslovenskih železničarjev, Ljubljana. V četrtek seja finančnega odbora. Minister izjavil, ako se odobri, izda telegrafski naredbo, da se takoj izplača. Predsednik: Lukšić.« Toliko železničarjem v vedenost. Želim, da bi tokrat ne ostalo le pri obljubi, temveč da bi minister ostal mož beseda. Zveza jugoslovenskih železničarjev.

— Smrtna kosa. Snoč je umrla na posledicah težke operacije ga. Julija Stor, trgovka v Prešernovi ulici. Pokojnica si je izredno podjetnostno in marljivostjo ustvarila cvetoče trgovsko podjetje. Uživala je kot trgovka splošno spoštovanje, zlasti ker je imela vedno odprete roke za vse narodna in humanitarna društva. Kot navdušena turistinja ni prehodila samo naših gora, marveč jo je vodila pot tudi na Korosko in celo v daljnjo Švico. Pogreb bo v četrtek seja finančnega odbora. Minister izjavil, ako se odobri, izda telegrafski naredbo, da se takoj izplača. Predsednik: Lukšić.« Toliko železničarjem v vedenost. Želim, da bi tokrat ne ostalo le pri obljubi, temveč da bi minister ostal mož beseda. Zveza jugoslovenskih železničarjev.

— Spominska slavnost 4. artillerijskega polka v Zagrebu. V spomin na zmago bitke pri Odrini, ki se je vršila 26. marca 1913. Je 4. artillerijski polk v Zagrebu včeraj pravslavil njeni 10letnici. Polk je tokrat v glavnem pripomogel k porazu Šuki paši. Slavnosti so se udeležili zastopniki mestnih in državnih oblasti poleg številnega občinstva. Komandant polka Lazarević je imel slavonski govor, naglašajoč, da je naša artillerija največ storila za osvobojenje našega naroda. Cete so nato defilirale pred generalom Tucakovcem. Po defiliranju je bil kratki zakusok, pri čemur je vojašto pozdravil tudi zagrebški župan dr. Heinzel.

— Proslava osvoboditve Sušaka v Ribnici. Podružnica Jugoslovenske Matice v Ribnici je priredila dne 25. tm. cvetlični dan in krasno otroško igro »Matjaževi hajduki« v prid našim neodrešenim bratom. Da je ta priredeval tako lepa uspela, se imamo v prvi vrsti zahvaliti nad vse agilnemu pripomogom k porazu Šuki paši. Slavnosti so se udeležili zastopniki mestnih in državnih oblasti poleg številnega občinstva. Komandant polka Lazarević je imel slavonski govor, naglašajoč, da je naša artillerija največ storila za osvobojenje našega naroda. Cete so nato defilirale pred generalom Tucakovcem. Po defiliranju je bil kratki zakusok, pri čemur je vojašto pozdravil tudi zagrebški župan dr. Heinzel.

— Proslava osvoboditve Sušaka v Ribnici. Podružnica Jugoslovenske Matice v Ribnici je priredila dne 25. tm. cvetlični dan in krasno otroško igro »Matjaževi hajduki« v prid našim neodrešenim bratom. Da je ta priredeval tako lepa uspela, se imamo v prvi vrsti zahvaliti nad vse agilnemu pripomogom k porazu Šuki paši. Slavnosti so se udeležili zastopniki mestnih in državnih oblasti poleg številnega občinstva. Komandant polka Lazarević je imel slavonski govor, naglašajoč, da je naša artillerija največ storila za osvobojenje našega naroda. Cete so nato defilirale pred generalom Tucakovcem. Po defiliranju je bil kratki zakusok, pri čemur je vojašto pozdravil tudi zagrebški župan dr. Heinzel.

— Primožbre premogarjev. Prejeli smo in objavljamo tale dopis. Prodajalcu premoga in dr. moramo plačevati velike davke, katero komaj zmagujemo. V naši obrti pa nam delajo veliko konkurenco nekatere železniške uslužbenosti, ki dobavljajo premog kar na debelo in ga prodajajo, ne da jim bilo treba od svojih kupčij plačevati kak davek. Primožbre osakomur zaslužek, toda pod enakimi pogoji.

— Za povzdigo mesta Ljubljana. V

Ljubljani se je osnovalo »Društvo za povzdigo mesta Ljubljane«, katerega pravila so že potrjena. Ustanovni občni zbor se vrši danes v sredu, dne 28. marca ob 4. uri popoldne v zbornični dvorani univerze. Na tem zborovanju predavata gg. dr. Fr. Štefan in Stanislav Štefan, dr. inž. arch. Pa-

do Kregar o »Bodoči Ljubljani« — moderni prestolici. Vstop le proti vabilu. (To obvestilo smo dobili še danes zjutraj! Uredništvo).

— Služba učiteljice. Pri osrednjem zavodu za žensko domačo obrti v Ljubljani se namesti s šolskim letom 1923/24. učiteljica kot pomočna moč za službovanje v Ljubljani ali pa pri tečajih zavoda na deželi z letno plačjo 1500 Din in pridajajočo draginjsko doklado. Pogoji: 1) dovršen 4 razredi srednje šole ali meščanske šole; 2) usposobljenost za učiteljico ženskih ročnih del na ljudskih in meščanskih šolah, pridobljena na tehniški srednji šoli v Ljubljani ali podobnem strokovnem zavodu; 3) starost 17 let; 4) naše državljanstvo, 5. izvezbanost v klekljanju čipk. Prošnje naslovljene na ministvo za trgovino in industrijo, oddelek v Ljubljani, opremljene z ročnim listom, šolskimi izpričevali, domovnikom, Izpričevalom o moralni brezhibnosti in telesni sposobnosti naj se vloži do konca maja 1923 pri ravateljstvu osrednjega zavoda za žensko domačo obrti v Ljubljani.

— Cesto proti Vogljane skozi Zavodno proti Teharjem so zadnje dni pričeli povpraševati in jo nasipati z gramozom. Bili je zato že skrajni čas. Naj bi celjska občina ukenila, da spravi v red tudi cesto proti Pečovniku, ki je v deževnem vremenu za vozno živino in pasante prav muka.

— Drevje v celjski okolici je radi topil spomladanski dne počelo zeleneti. Če bo toplo vreme trajalo dalje, bo v kratkem sadno drevje v najlepšem cvetju.

— Parcelacija Jožefovega hriba nad Celjem se je izvršila vsled sklepa mestnega občinskega sveta v Celju. Parcele se prodajo kupcem, ki bi si na njih hoteli zidati vile. Jožefov hrib, zazidan z vilami, bi bil pravi kras celjskega mesta.

— Kubanski kozaki so v nedeljo zvezčer prizeli pevski koncert v veliki dvorani hotela »Union« v Celju. Koncert ni zavestal za prejšnji koncerti, katere so kozaki priredili doslej v našem mestu. Občinstvo je bilo z užitkom koncerta zadovoljno.

— Na naslov mestnega magistrata. Pišejo nam: Ob Ižanski cesti teče, ali bolje je tekel jarek »Volar«, ki zalaga s svojo vodo 12 posestnikov. Ker pa ta jarek že več kakor 10 let ni bil iztrebljen, je mestoma tako zaraščen, da voda ne more teči po njem v Ljubljano, temveč se odteka po stranskem odtoku v Ižo. Stanje je nevzdržljivo, zakaj ti posestniki morajo rabiti vodo, ki bi pa zaslužil bolj drugo imenek se je v nji zaredilo nebroj raznega mrčesa. Omenjeni posestniki so vložili že mnogo prošenj, kaj pa so dosledno našle gluha ušesa. Povsod se stori kaz za snago, le v tem slučaju mestni magistrat nima — pare. Pozivamo torej mestni magistrat naj vendar da jarek iztrebli, dokler še ni travne in se na travnikih še ne dela škoda. Prizadeti posestniki.

— Špekulacija z ameriško mastjo. Iz Maribora nam pišejo: V Mariboru je dosegla cena za navadno mast že 160 K: za boljšo mast je cena še višja. Izpočetka je na ceno zelo vplivala veliko nižja cena boljše ameriške masti. Toda proti uvozu te masti je domača konkurenca vprizorila razne ovire. Koliko hočajo trgovci zaslužiti pri ameriški masti, kaže sledči slučaj. V Mariboru biva neki inozemski zastopnik za dobovo ameriške masti. Ker pa on sam ne sme razpečavati masti, jo je ponujal domačim trgovcem po K 110 za kg. Toda oni so zahtevali od njega da jim izstavlja ravnine na K 150 za kg. Dotični zastopnik se kot bivši oficir in obenem tudi zastopnik ugledne češkoslovaške tvrdke in hotel eksponirati v take špekulaciji. Tako prodajajo trgovci brez kontrole naprej mast po svojih cenah in tako tripi radi take špekulacije celo občinstvo. Omenjeni zastopnik je ponudil tudi Juž. železnic slanino po K 58 dočim zahtevala domači šperharji sedaj že K 170. Ni zahteval takošnega platu nego samo garancijo od strani juž. žel. Toda južna žel. se je izgovarjala, da take garancije ne more dobiti, češ da zna kdo njenih uslužbenec preje umreti, nego bo splačana slanina. Beda pri juž. železničarjih pa je tako, da je bila tudi na velika depuracija v Ljubljani zahtevajoč odpomoč.

— Zatvoritev privatnih šol. Kakor poroča »Pravda« iz Beograda namerava ministrstvo prosvete zatvoriti v mestih, kjer se nahajajo državne šole, vse privatne šole.

— Deficit v proračunu Novega Sada. Proračun Novega Sada izkazuje za leto 1923 11,221.431 Din dohodkov in 13,506.822 Din izdatkov, torej primanjklja 2,258.381.

— Velika poneverba v Beogradu. Trgovski agent Ilijaz Kazadić iz Mostaria, je nadaljuje način naših neodrešenih bratom. Da je ta priredeval tako lepa uspela, se imamo v prvi vrsti zahvaliti nad vse agilnemu pripomogom k porazu Šuki paši. Slavnosti so se udeležili zastopniki mestnih in državnih oblasti poleg številnega občinstva. Komandant polka Lazarević je imel slavonski govor, naglašajoč, da je naša artillerija največ storila za osvobojenje našega naroda. Cete so nato defilirale pred generalom Tucakovcem. Po defiliranju je bil kratki zakusok, pri čemur je vojašto pozdravil tudi zagrebški župan dr. Heinzel.

— Dve težki nesreči. Fran Jerzetič, zavirač državne železnice, je v Podnartu zelo med odiblja železniški voz, ki so mu zmečkali desno roko in je tudi pri tem dobil več poškod na glavo. — Delavec Janez Lampret je v Mojstrani kopal gramoz, ki se je zrušil in Lampretu zlomil obe nogi. — Oba poškodovanca sta bila prepeljana v ljubljansko bolnico.

— Nepravostenek s ostaveljim spodnji delom telesa pripravljenec Franz-Josef redno delovanja želodca in grevosa. Čiste glave in mirne spanja.

— Anasot-pastille su nemudoknadive kod bolesti grla in upale vrata.

— Covjile kupujte od domačih tovaren trdive Peter Kozina & Ko. z znakom »Peterko«, ker so isti priznani na boljši in najcenejši. Glavna zalogalja na debelo in drobnico v zbornični dvorani univerze. Na tem zborovanju predavata gg. dr. Fr. Štefan in Stanislav Štefan, dr. inž. arch. Pa-

NAJNOVEJŠA POROČILA.

IZGON JOVANA PLAMENCA IZ ITALIJE.

— Beograd, 28. marca. (Izv.) Na včerajšnji seji ministrskega sveta je zunanj minister dr. Ninčić kratko poročal o zunanjopolitični situaciji, posebno o pogajanju z Italijo. Zunanji minister je kratko opisal potek konference v Opatiji in je s posebnim povorkom omenjal poročilo iz Rima, da je italijanski ministrski predsednik Mussolini izdal ukaz, da mora bivši ministrski predsednik črnogorske vlade Jovan Pl

Kolo znamke „Puch“

z gumijevimi kolesi, dobro ohranjeno, se ugodno proda. Poizve se v radi preselitev ceno proda. Poizve se v konsumnem društvu na Dunajski c. 36.

3171

Naznanilo.

Vljudno se naznanja, da se od 1. aprila dalje sprejemajo gosti na priznano dobro hrano prvega in drugoga razreda po zmernih cenah.

HOTEL TRATNIK.

Kateri lastnik klavirja

b) dovolji proti plačilu gojer ki Glasbene Matice tedensko 4 ure vežbe. Ponudba pod „Vežba“ 3172 na upr. Sl. Naroda.

3.000 K

nagrade za prazno sobo s posebnim vhoodom. Ponudba pod „Nemeblovana 3174“ na upr. Slov. Naroda.

Inserirajte v Slov. Narodu!

Veliko izbiro velikonočnih razglednic

priporoča

NARODNA KNJIGARNA v LJUBLJANI
Prešernova ulica 7

V globoki žalosti naznajamo vsem sorodnikom in znancem, da je naša srčnjubljena soprga in mati, gospa

Jožefa Čemažar

v torek 27. t. m. po dolgi in mučni bolezni mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb nepozabne rajnice se vrši v četrtek, dne 29. t. m. ob 2. pooldgne iz Konjušne ulice 4 na pokopališče k Sv. Krizu.

V Ljubljani, dne 28. marca 1923.

Globoko žalujoči ostali.

Globoko potri javljamo vsem, ki so jo poznali, da nas je naša nad vse ljubljena prijateljica, gospa

JULIJA STOR
trgovka

dne 27. marca ob pol 23. uri za vedno zapustila.

Pogreb nenadomestljive se vrši v četrtek, dne 29. marca t. l. ob 16. uri iz Ahacljeve ceste štev. 7 k Sv. Krizu.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v več cerkvah.

Ljubljana, 28. marca 1923.

Zalujoči ostali.

Najlepše darilo za Veliko noč

so mladinske knjige

Verne, Mojster Caharija — Drama v zraku

„Kaj si je izmisnil Doktor Oks

Golar, Prelepa Vasiljica

katero naročite v

NARODNI KNJIGARNI

LJUBLJANA, Prešernova ul. 7

Otroški voziček

z gumijevimi kolesi, dobro ohranjeno, se radi preselitev ceno proda. Poizve se v konsumnem društvu na Dunajski c. 36.

3171

Meblovanjo sobo

eventualno s hrano, išče mlad, samo-stojan gospod. Naslov v upravi Slov. Naroda.

3205

Prodam

deset voz gnoja. Cena po dogovoru. Naslov v upravi Slov. Naroda.

3169

Sprejme se

gospod v sredini mesta na stanovanje in hrano kot sostanovalec. Naslov pove uprava Naroda.

3192

Otroški voziček

skoraj nov in dobro ohranjeno, se proda. Naslov pove upravnštvo Slovenskega Naroda.

3195

Proda se

kočija, dira na peresih, landauer, voz, kon ske opreme, železna otroška postelja z vložkom in razni zaboji. V najem se odda vrt eventualno s stanovanjem. Naslov v upravnštvo Naroda.

3212

Proda se

kočija, dira na peresih, landauer, voz, kon ske opreme, železna otroška postelja z vložkom in razni zaboji. V najem se odda vrt eventualno s stanovanjem. Naslov v upravnštvo Naroda.

3212

Proda se

kočija, dira na peresih, landauer, voz, kon ske opreme, železna otroška postelja z vložkom in razni zaboji. V najem se odda vrt eventualno s stanovanjem. Naslov v upravnštvo Naroda.

3212

Proda se

kočija, dira na peresih, landauer, voz, kon ske opreme, železna otroška postelja z vložkom in razni zaboji. V najem se odda vrt eventualno s stanovanjem. Naslov v upravnštvo Naroda.

3212

Proda se

kočija, dira na peresih, landauer, voz, kon ske opreme, železna otroška postelja z vložkom in razni zaboji. V najem se odda vrt eventualno s stanovanjem. Naslov v upravnštvo Naroda.

3212

Proda se

kočija, dira na peresih, landauer, voz, kon ske opreme, železna otroška postelja z vložkom in razni zaboji. V najem se odda vrt eventualno s stanovanjem. Naslov v upravnštvo Naroda.

3212

Proda se

kočija, dira na peresih, landauer, voz, kon ske opreme, železna otroška postelja z vložkom in razni zaboji. V najem se odda vrt eventualno s stanovanjem. Naslov v upravnštvo Naroda.

3212

Proda se

kočija, dira na peresih, landauer, voz, kon ske opreme, železna otroška postelja z vložkom in razni zaboji. V najem se odda vrt eventualno s stanovanjem. Naslov v upravnštvo Naroda.

3212

Proda se

kočija, dira na peresih, landauer, voz, kon ske opreme, železna otroška postelja z vložkom in razni zaboji. V najem se odda vrt eventualno s stanovanjem. Naslov v upravnštvo Naroda.

3212

Proda se

kočija, dira na peresih, landauer, voz, kon ske opreme, železna otroška postelja z vložkom in razni zaboji. V najem se odda vrt eventualno s stanovanjem. Naslov v upravnštvo Naroda.

3212

Proda se

kočija, dira na peresih, landauer, voz, kon ske opreme, železna otroška postelja z vložkom in razni zaboji. V najem se odda vrt eventualno s stanovanjem. Naslov v upravnštvo Naroda.

3212

Proda se

kočija, dira na peresih, landauer, voz, kon ske opreme, železna otroška postelja z vložkom in razni zaboji. V najem se odda vrt eventualno s stanovanjem. Naslov v upravnštvo Naroda.

3212

Proda se

kočija, dira na peresih, landauer, voz, kon ske opreme, železna otroška postelja z vložkom in razni zaboji. V najem se odda vrt eventualno s stanovanjem. Naslov v upravnštvo Naroda.

3212

Proda se

kočija, dira na peresih, landauer, voz, kon ske opreme, železna otroška postelja z vložkom in razni zaboji. V najem se odda vrt eventualno s stanovanjem. Naslov v upravnštvo Naroda.

3212

Proda se

kočija, dira na peresih, landauer, voz, kon ske opreme, železna otroška postelja z vložkom in razni zaboji. V najem se odda vrt eventualno s stanovanjem. Naslov v upravnštvo Naroda.

3212

Proda se

kočija, dira na peresih, landauer, voz, kon ske opreme, železna otroška postelja z vložkom in razni zaboji. V najem se odda vrt eventualno s stanovanjem. Naslov v upravnštvo Naroda.

3212

Proda se

kočija, dira na peresih, landauer, voz, kon ske opreme, železna otroška postelja z vložkom in razni zaboji. V najem se odda vrt eventualno s stanovanjem. Naslov v upravnštvo Naroda.

3212

Proda se

kočija, dira na peresih, landauer, voz, kon ske opreme, železna otroška postelja z vložkom in razni zaboji. V najem se odda vrt eventualno s stanovanjem. Naslov v upravnštvo Naroda.

3212

Proda se

kočija, dira na peresih, landauer, voz, kon ske opreme, železna otroška postelja z vložkom in razni zaboji. V najem se odda vrt eventualno s stanovanjem. Naslov v upravnštvo Naroda.

3212

Proda se

kočija, dira na peresih, landauer, voz, kon ske opreme, železna otroška postelja z vložkom in razni zaboji. V najem se odda vrt eventualno s stanovanjem. Naslov v upravnštvo Naroda.

3212

Proda se

kočija, dira na peresih, landauer, voz, kon ske opreme, železna otroška postelja z vložkom in razni zaboji. V najem se odda vrt eventualno s stanovanjem. Naslov v upravnštvo Naroda.

3212

Proda se

kočija, dira na peresih, landauer, voz, kon ske opreme, železna otroška postelja z vložkom in razni zaboji. V najem se odda vrt eventualno s stanovanjem. Naslov v upravnštvo Naroda.

3212

Proda se

kočija, dira na peresih, landauer, voz, kon ske opreme, železna otroška postelja z vložkom in razni zaboji. V najem se odda vrt eventualno s stanovanjem. Naslov v upravnštvo Naroda.

3212

Proda se

kočija, dira na peresih, landauer, voz, kon ske opreme, železna otroška postelja z vložkom in razni zaboji. V najem se odda vrt eventualno s stanovanjem. Naslov v upravnštvo Naroda.

3212

Proda se

posestvo na Blanci št. 34, obstoječe iz hiše, gosподarskih predpolov in 30 oral v tem je. Cena po dogovoru. Poja niza daje Hinko Likar, nadučitelj na Blanci.

3196

Isče se

s 1. aprila za 4 gospodarske zračne mehlovanje sobo v sredini mesta, če mogujo s posebnim vhodom in električno razvijljavo. Plačajo mesečno 1600 do 1800 K. Ponudbe na. Stari trg 3168.

Deklica

ki je dovršila pet razredov ljudske in prvi razred meščanske šole z dobrim uspehom želi vstopiti v kako trgovino kot učenca z vso oskrbo. Pripravljena je na mesto tri do štiri leta brezplačno. Ponudbe se prosi na upravo Slov. Naroda pod deklico 3175.

Sveže ribe

in polenovka se dobri na veliki četrtek in petek pri tvrdki

FR. KHAM
nasproti hotela „UNION“.

TANDAVER

prvovrstni, za 2 konja ima na prodaji. A. Šuković Ljubljana, Turški trg 3.

Izurjene natakarice

se sprejmejo za vsako nedeljo in prazniki v hotelu „TIVOLI“. Istotam se spreme tudi za vse dela služkinja.

Nova enonadstropna hiša

na Skofeljci, ležeca ob resti, oddaljena od kolodvora komaj 5 minut, z dvema stanovanjema, od katerih je eno takoj na

BERSON

GUMENE PETE IN GUMENE POTPLATE
cenje in trajnje so kakor usone! Najbolje varstvo proti vlegi i mrzavi!

Vrtnarji pozor!
Večje število lepih, zdravih CIPRES SE PRODA.
Naslov pove uprava »Slovenskega Naroda«. 3162

Sokolski kroj,
popolnoma nov (komplet) SE PRODA PO JAKO UGODNI CENI. — Ogleda se pri Anončem in reklamnem zavodu »Apollo«, Ljubljana, Stari trg št. 19, II. nadstropje. 3149

Pisalne mize
jedilnice, spolnico, kuhinje in rezno ugnjenje pokrito najceneje napredaj
Ermaz & Arhar
mizarstvo
St. Vla nad Ljubljano 4.

Išče se kot družabnika
za večje, dobro vpljano lemo in strojno podjetje na parni pogon LESNEGA TRGOVCA, vsaj nekako večjega mizarstva, s kapitalom 100.000 Din. Ugodna prilika! — Ponudbe pod: Agiles obratovodja/3156 na upravo »Slov. Naroda«.

Prodaja!

Nudi poslovitev iz Ljubljane v Split predvsem več stvari. Prodaja se bo vrnila tudi v drugi dan po Veliki noči.

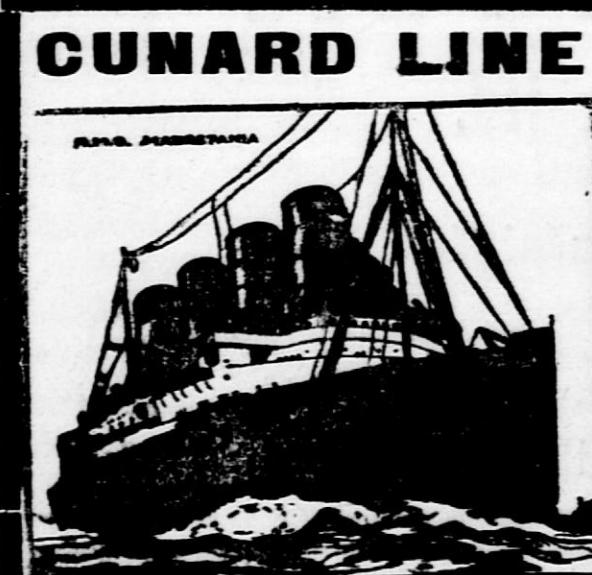
Josip Ahčim,
trojček, Čajeva ulica 2, I. 3199

Portlandcement
(maltaški)
lepenko, šamot
dobavlja najceneje
F. Hočevar
Živnosti-Moste.

Direktno zastopstvo
zavod za razne izdelke in pridelki kot: automobile, mehaniko, erodje, manufakturo itd. Izposuje edinstveni interesantom.

American d. z. o. z.
Ljubljana, Beethovnova ulica 10.
Ameriški zavod: Yugoslav American Corporation, New York. 3186

Velika njiiva
26.000 m² se odda v najem v Mostak pri Ljubljani v bližini kemične tovarne enemu ali več interesantom. Natančnejše se pozive v tovarni kemičnih izdelkov Golob & Ko., Vič.

Ljubljana, Stari trg 19-II

Izdaja najmodernejše in najuspešnejše reklame. — Sprejemajo narotila za vse tu in inozemsko časopise. — Kakor tudi narotila za vsakovrstne tiskovine Konkurenčne cene.

Stavbišče za vilo
SE PRODA PO NIZKI CENI.
Ponudbe pod »Idile na upravo Slovenskega Naroda«. 2493

Modne cefirje
so vseje v najnovnejših vzorcih pripravo A. & E. Skaherni Ljubljana, Mestni trg 10.

Iščem venecijanski jarem
za 3-4 lase (liste), rabljen ali samo v dobro uporabljivem stanju. — Ponudbe na: Elsa Gorjan, Zagreb, Akademični trg 1. 3129

Sedem stavbnih parcel
v velikosti od 500 do 800 metrov, ležečih ob Zeleni jami se iz proste roke PRODA. — Naslov se izvede v upravi »Slov. Naroda«. 3041

Napredaj je
BREJA CRNA KOBILA, staro osm. let. — Naslov pove uprava »Slovenskega Naroda«. 3067

Šivalni stroj,
popolnoma nov in že morabilen, SE PRODA. — Naslov pove uprava »Slov. Naroda«. 3127

Prodam parcele

NA PERIFERIJI MESTA. Cena 40 do 45 Din. sa m². — Pisemna vprašanja na upravo »Slovenskega Naroda« pod »600-800/2513«.

KUPIM VSAKO MNOŽINO bukovega oglja

po črnih cenah. — Anton KODRE, Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 18. 2952

Soliden gospod išče sobo

S HRANO ALI BREZ, za mesec april; gre tudi v sobo za dva. — Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »April/3140«.

Moške srajce

bela in v modnih barvah od navadne do najfinje kvalitete, kakor tudi drugo perilo in moderne potrebljnine, nudi v veliki izbirki po različnih cenah tvrdka:

F. Im L. Gerčar,
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 2.

Ugodna prilika za nakup posestva!

Napravil je zaradi preselitve po zelo ugodni ceni veliko posestvo v Velikih Laščah na Dolenskem, obstoječe iz hčic z 9 sobami, 2 kuhinj, kleti, hleva za 6 glav živine, sednega vrha, svit in 7 oralov lepege gozdne. Kupec nastopi včetek posestva lahko tukaj. Naslov pri upravi Slov. Naroda.

3054

Mesta knjigovodje

komercialnega ali upravnega vodja pri kakem industrijskem ali trgovskem podjetju, najraje pri veliki lesni trgovini, išče blizu lesni trgovci z dobrimi zvezami v Italiji, zmožen vseh vrst knjigovodstva in ima kot tak 12letno prakso z najboljimi spriceljavi. Ponudbe pod: »Vsestransko zmožen 3078« na upr. Slov. Naroda.

3078

Kavalirji!

ne posavite, da se billa Velika noč in da ne zaostanete z občasnimi darili. Najbolj prikljivo za Vaše zlate je, če jih poklonite kremo Zoraida, splošno znano ljublko kraljega spola, milo Kerelaš, katero se vedno vidi in bolj hčic. Kolonistsko vodo Lasis XIV in Ruski, neobičajno fino diščo za lice in telo. Razen tega vse vse francoski pudrov, kakor Cetyl, Novotan, Plover ov, Pampas, et Pierrot. Od Roger & Galt (Vera Violette, Flora d'Amore, Pionier I. t. d. Parfumi in toletne vode prvič francoski kosmetičarjev priporoča USAX-PARISUMERIA Mostni trg 11. 3173

CUNARD LINE

Najhitrejši parobrodi sveta. Direktni potniški tovorni in expresni promet

iz Hamburga in Cherbourg za Ameriko in Kanado

4 dnevniki 5 1/2 dni. Lastne kabine, za potnike III. razreda. Potnike spremijo izkušeni vradniki do luke vklejanja, in jim prožijo v vsekm pogledu dragovoljno vsako pomoč. Navodila daje: Cunard Line

Glavno zavodstvo na Jugoslavijo: Jugoslavija, Ljubljana, Št. 4, Zagreb

Glavno zavodstvo za Slovenijo: Ljubljana, Ljubljana ulica 26

Brajevni mestni: »Cunard«

3173

Zlatni grab, tehnik, grabovi, keramika

priporoča

STEIN & HUBP, Ljubljana

Wolfsova ulica 12.

Zlatnarski mestni!

3173

Naikulantnejši in najmodernejši anončni in reklamni zavod

„APOLLO“ R. Golebiowski

— Sprejemajo narotila za vse tu in inozemsko časopise. — Kakor tudi narotila za vsakovrstne tiskovine

etiket itd.

3173

IGRALNE KARTE
vsah vrst pripravo
M. Tičar Ljubljana

Trboveljski premog

in druga

stalno v zalogi vsaka minuta. Družba Ilirija, Ljubljana, Kralja Petra trg 8. — Tel. 220. 2243

2243

2243

2243

2243

2243

2243

2243

2243

2243

2243

2243

2243

2243

2243

2243

2243

2243

2243

2243

2243

2243

2243

2243

2243

2243

2243

2243

2243

2243

2243

2243

2243

2243

2243

2243

2243

2243

2243

2243

2243

2243

2243

2243

2243

2243

2243

2243

2243

2243

2243

2243

2243

2243

2243

2243

2243

2243

2243

2243

2243

2243

2243

2243

2243

2243

2243

2243

2243

2243

2243

2243

2243

2243

2243

2243

2243

2243

2243

2243

2243

2243

2243